

ZAHTJEVI PLATFORME 112

uoči izvanrednih parlamentarnih izbora 2016. godine

Poučeni iskustvom svjedočenja vidnom urušavanju temeljnih principa liberalne demokracije u Hrvatskoj, kao i u drugim zemljama s vrlo kratkim razdobljem izgradnje demokracije, Platforma 112 od kandidata i kandidatkinja na prijevremenim parlamentarnim izborima očekuje da se jasno i nedvosmisleno odrede prema temeljnim vrijednostima demokracije, odnosno, da nam jasno kažu koliko su spremni štititi i razvijati demokratski politički poredak i pluralno, demokratsko i tolerantno društvo koje mora biti temelj za dobru i pravednu ekonomiju i održivi razvoj naše zemlje.

Organizacije civilnog društva udružene u Platformu 112 smatraju da one političke opcije koje ne razumiju ili ne žele štititi i razvijati mladu hrvatsku liberalnu demokraciju mogu nanijeti veliku štetu i svojim biračima i čitavom hrvatskom društvu. Stoga preduvjet za preuzimanje vlasti za sve političke opcije i kandidate/kinje treba biti njihova jasno artikulirana i dokazana namjera da razvijaju:

- politička prava svih građana i građanki (*položaj svih manjina, sloboda mišljenja i javnog izražavanja, sloboda novinarskog djelovanja, priznavanje značajne uloge civilnog društva*)
- socio-ekonomska prava (*obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita, stambena politika, upravljanje javnim dobrima, zaštita okoliša, održivi razvoj*)
- demokratski način obnašanja vlasti (*poštivanje principa dobre vladavine: otvorenost vlasti za uključivanje građana u procese donošenja političkih odluka, transparentnost, antikorupcijske politike, preuzimanje političke odgovornosti*).

One političke stranke i nezavisne kandidate/kinje koji prihvaćaju navedene principe, Platforma 112 poziva da se izjasne o zahtjevima iz sljedećih područja:

- poštivanje ljudskih prava, suzbijanje diskriminacije i suzbijanje nasilja u društvu;
- zaštita ekonomskih i socijalnih prava građana putem zaštite javnih i prirodnih dobara;
- demokratski način obnašanja vlasti kroz osiguravanje uvjeta za stabilne, odgovorne i demokratske institucije i jednak pristup pravdi;
- suupravljanje EU-om prema principima liberalne demokracije, solidarnosti i socijalne pravde.

1. POŠTIVANJE LJUDSKIH PRAVA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I SMANJENJE NASILJA U DRUŠTVU

- 1) bezrezervno odbacivanje politike činjenično neutemeljenog revizionizma i umanjivanja značaja antifašizma kao jednog od temelja demokratskog svjetskog poretka i izvorišta moderne hrvatske demokracije,
- 2) osnivanje dijaloških platformi za suočavanje s ratnim, poratnim i povijesnim traumama iz Drugog svjetskog, jugoslavenskog socijalizma i Domovinskog rata,
- 3) puno poštivanje prava na slobodu mišljenja i izražavanja, a posebno iznošenja kritičkog mišljenja, naročito u javnim medijskim servisima,
- 4) očuvanje slobode udruživanja i prava na javno okupljanje,
- 5) kreiranje javnih politika temeljenih na zaštiti i promociji ljudskih prava, posebno prava ranjivih i manjinskih skupina, i to:

- i. sustavno poštivanje i unaprjeđivanje rodne ravnopravnosti, posebno u području obrazovanja i radnih prava te zaštita seksualnih i reproduktivnih prava pred nasrtajima konzervativnih snaga,
 - ii. osiguravanje sustava podrške i osobnog razvoja osobama s invaliditetom, oslobođenog od sukoba interesa, uz zaštitu od nasilja i osiguravanje pune slobode kretanja i djelovanja,
 - iii. učinkovita provedba i unaprjeđenje zaštite prava i ravnopravnosti LGBTIQ osoba u cijeloj Hrvatskoj,
- 6) zaštita ljudskih prava izbjeglica neovisno o uzrocima i okolnostima njihovih migracija,
 - 7) jačanje uloge pravobraniteljstava i provedba njihovih preporuka, kao i preporuka međunarodnih tijela za zaštitu ljudskih prava (UN, Vijeće Europe, OESS),
 - 8) priznavanje prava svih civilnih žrtava rata,
 - 9) poštivanje prava vjerskih zajednica i njihovih članova uz istovremeni razvoj mehanizama sekularnosti, tj. zaštite države i tijela javne vlasti od klerikalizma,
 - 10) sustavno i kvalitetno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja temeljenog na vrijednostima suvremenih demokratskih društava i njihove interkulturalnosti, globalne solidarnosti, zaštite ljudskih prava, jednakopravnosti svih ljudi, kulturi sjećanja i multiperspektivnoj interpretaciji prošlosti, održivog razvoja i zaštite okoliša, te promociji kritičkog mišljenja među mladima kao korak ka demokratizaciji škola.

2. ZAŠTITA EKONOMSKIH I SOCIJALNIH PRAVA GRAĐANA PUTEM ZAŠTITE JAVNIH I PRIRODNIH DOBARA

- 11) podređivanje ekonomsko-socijalnih politika, uključujući i poreznu politiku, potrebama građana, a ne krupnog kapitala,
- 12) razvoj konkretnih i učinkovitih mjera za saniranje posljedica dugogodišnje recesije i visoke stope nezaposlenosti s naglaskom na smanjenje ekonomsko-socijalnih razlika, iskorjenjivanje siromaštva i dužničkog ropstva,
- 13) osiguravanje uvjeta za razvoj modela cirkularne ekonomije, etičnog financiranja, zadružne ekonomije i društveno odgovornog poduzetništva,
- 14) uspostava i promocija efikasnih i dostupnih pravnih mehanizama zaštite građana u odnosu na financijske/kreditne institucije, uključujući uspostavu stvarne ravnopravnosti stranaka i podjele rizika pri sklapanju privatno-pravnih ugovora s kreditnim institucijama,
- 15) osiguravanje provedbe postojeće razine zaštite radničkih prava, kao i jačanje položaja radnika individualno i kroz sindikate, prvenstveno obnovom socijalnog dijaloga te uvođenjem mehanizama jače participacije radnika u odlučivanju,
- 16) participativno oblikovanje i učinkovito provođenje sveobuhvatne socijalne politike koja će težiti iskorjenjivanju siromaštva, posebice djece i osoba starije životne dobi, te ekonomske marginalizacije mladih i teško zapošljivih skupina,
- 17) osiguravanje administrativnih, pravnih i financijskih uvjeta za provedbu Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, uključujući nastavak provedbe Cjelovite kurikularne reforme temeljene na stručnosti i transparentnosti s istim timom i istom metodologijom kako je i započeta,
- 18) osiguravanje stabilnih javnih ulaganja u obrazovni sustav na razini prosjeka EU, uz uključivanje i jednaku dostupnost predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, te cjeloživotnog učenja svim građanima,
- 19) osiguravanje stabilnih javnih ulaganja u zdravstveni sustav temeljen na načelima univerzalnosti zdravstvene zaštite te participativno oblikovanje reformskih mjera na osnovi analize više opcija s ciljem povećanja djelotvornosti, pristupačnosti, kvalitete, transparentnosti i ekonomske učinkovitosti sustava,
- 20) razvoj učinkovitog sustava borbe protiv energetske siromaštva temeljenog na principima niskouglične strategije razvoja energetske potencijala,

- 21) donošenje kvalitetne energetske strategije koja će se temeljiti na niskougličnom razvoju te iskoristiti potencijal energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije,
- 22) uspostava učinkovitog sustava gospodarenja otpadom koji će se bazirati na primarnoj selekciji otpada te naplati prema količini, zadržavajući pri tome u javnom vlasništvu tvrtke koje pružaju ovu komunalnu uslugu,
- 23) razvoj održive stambene politike s ciljem osiguranja dugoročno održivog poticajnog okruženja za popravljane demografske slike RH.
- 24) razvoj pravedne, održive i dugoročne integracijske i migracijske politike i prakse RH te njena promocija u međunarodnim odnosima (EU).

3. DEMOKRATSKI NAČIN OBNAŠANJA VLASTI KROZ OSIGURAVANJE UVJETA ZA STABILNE, ODGOVORNE I DEMOKRATIČNE INSTITUCIJE I JEDNAK PRISTUP PRAVDI

- 25) razvoj demokratskog političkog sustava koji će osigurati građansku kontrolu nad tijelima javne vlasti a ne se truditi kontrolirati građane,
- 26) sveobuhvatna reforma i međusobno usklađivanje izbornog zakonodavstva koje će integrirati održive mehanizme veće političke odgovornosti dužnosnika i veće uključenosti birača u procese donošenja odluka,
- 27) razvoj održivih modela vladanja i antikorupcijske politike, kao i demokratske političke kulture s nultom tolerancijom na korupciju i klijentelizam,
- 28) sustavna provedba Zakona o zaštiti diskriminacije te efikasno sankcioniranje diskriminacije, govora mržnje i drugih oblika diskriminirajućeg govora u javnom i medijskom prostoru,
- 29) uspostava djelotvornih mehanizama nadzora nad sigurnosno-obavještajnim, policijskim i vojnim aparatom s davanjem punih istražnih ovlasti i pristupa svim relevantnim izvorima informacija za nezavisna tijela koja provode nadzor,
- 30) osiguravanje administrativnih, financijskih i kadrovskih uvjeta za odgovorno djelovanje nezavisnih i regulatornih institucija, poput pravobraniteljstava, Vijeća za elektroničke medije, Državnog izbornog povjerenstva, PN USKOK-a, „poreznog USKOK-a“ i sl.,
- 31) osiguravanje administrativnih, financijskih i kadrovskih uvjeta za odgovorno djelovanje pravosudnih institucija - sudova i državnih odvjetništva,
- 32) osiguravanje uvjeta za učinkovite istrage i procesuiranje ratnih zločina i osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava – REKOM,
- 33) participativno oblikovanje reforme javne uprave s ciljem osiguravanja stvarne jednakopravnosti svih građana pred svim institucijama vlasti, utemeljene na načelima poštenja, odgovornosti, efikasnosti, profesionalnosti, predvidljivosti, stabilnosti, transparentnosti i poštivanja ljudskih prava,
- 34) reorganizacija sustava regionalne i lokalne samouprave praćena reorganizacijom sustava državne uprave s ciljem povećanja efikasnosti i održivosti sustava te kvalitete usluga građanima,
- 35) sustavan pristup upravljanju javnim dobrima i prirodnim resursima, na temelju transparentnosti, upravljanja sukobima interesa i zaštite okoliša te održivog razvoja,
- 36) transparentno, racionalno, uključivo i pravedno upravljanje državnom imovinom koja je vlasništvo svih građana i građanki RH,
- 37) osiguravanje uvjeta za jačanje statusa novinarske struke i razvoj transparentnih i društveno odgovornih medija lišenih utjecaja stranačkih politika i oglašivača, putem participativnog procesa oblikovanja Medijske strategije i pripadajućeg akcijskog plana koje treba usvojiti Hrvatski sabor,
- 38) stvaranje održivog, transparentnog i društveno odgovornog sustava dodjele javnih poticaja za novinarstvo, posebno u odnosu na depolitizaciju i profesionalizaciju javnih medijskih servisa,

39) puno poštivanje prava na slobodu udruživanja i osiguravanje uvjeta za provedbu Strategije za razvoj civilnog društva koja osigurava autonomni razvoj organizacija civilnog društva temeljen na transparentnosti i odgovornom korištenju javnih sredstava.

4. SUUPRAVLJANJE EU-OM PREMA PRINCIPIMA LIBERALNE DEMOKRACIJE, SOLIDARNOSTI I SOCIJALNE PRAVDE

- 40) jasno pozicioniranje RH protiv „politike rezanja“,
- 41) aktivno zalaganje za ukidanje poreznih oaza, za otpis duga najsiromašnijim državama svijeta i mirotvornu politiku te razvoj mehanizama međunarodne razvojne pomoći,
- 42) aktivno zalaganje za uspostavu sigurnog prolaza za izbjeglice i uključivanje svih zemalja članica u mehanizme solidarnosti i rješavanje krize,
- 43) jasno pozicioniranje RH protiv Transatlantskog sporazuma o partnerstvu u trgovini i ulaganjima,
- 44) oblikovanje i financijsko ulaganje u politike međunarodne razvojne suradnje RH temeljene na vrijednostima solidarnosti, ljudskih prava, civilnog društva, otvorenosti i pružanja djelotvorne podrške državama primateljicama pomoći,
- 45) daljnje zalaganje za veću koheziju svih građana i građanki Europske unije prema načelu solidarnosti, suradnje i ne-diskriminacije,
- 46) jasno pozicioniranje Hrvatske oko krize vladavine prava u pojedinim državama članicama EU-a i zalaganje za puno poštivanje temeljnih postavki liberalne demokracije.